

EDİTÖR'ÜN NOTU

Günümüze kadar güncellenerek içerik ve kapsamı genişleyen kültürel miras kavramı, önceleri, Atina Tüzüğü'nde ve 1954 Lahey Sözleşmesi'nde olduğu gibi, sadece anıtsal mimari eserler, tarihi ve sanatsal açıdan önemli yapılar ve arkeolojik alanlar ile sınırlı kültürel miras ve koruma anlayışına sahipken, bugün, sivil yapıların da kültürel mirasın parçası olarak görüldüğü daha geniş bir bakış açısına kavuşmuştur. Bu anlamda kentsel dokuların da kültürel miras olarak korunmaya değer olduğu görüşü giderek kabul edilmiş, koruma anlayışı tek yapı ölçeğinden kentsel ölçeğe doğru genişlemiş, tarihi kentsel alanlar da koruma altına alınmaya başlanmıştır. 1972 yılında UNESCO'nun imzaya açtığı Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunması Hakkında Sözleşme (Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage) ile insan eliyle inşa edilmiş alanların yanı sıra doğanın ve doğa ile insanın birlikte yarattığı eserlerin de kapsama alınması ile kültürel miras tanımı daha da geliştirilmiştir. UNESCO Dünya Mirası kavramını doğal ve kültürel miras alanlarının sadece buldukları ülkelerin değil tüm dünya insanlığının malı olduğu fikrini hayata geçirir. 1975 yılının Avrupa Mimari Miras Yılı olarak kabul edilmesiyle Avrupa Konseyi Bakanlar Kurulu tarafından bütünleşik koruma yaklaşımı gündeme gelmiş, bütünleşik korumanın, fiziksel koruma ve restorasyonun yanı sıra sosyal dokuyu dikkate alan yaklaşımlar ile mümkün olacağına altı çizilirken, fiziksel çevrenin içinde yaşayanı ile birlikte korunmasına özen gösterilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Kültürel miras; kimliğimizle, kültürümüzle, tarihimizle ilgili somut ve somut olmayan değerlerin tümüdür. Tarihi kentler ve dokular, anıtsal yapılar, arkeolojik alanlar kadar dil, gelenek, müzik, oyun, ritüeller gibi yaşayan ama somut olmayan değerler de kültürel mirası oluşturur. Nitekim UNESCO, ICOMOS ve benzeri uluslararası kurumlar tarafından hazırlanan sözleşmelerde ve uluslararası hukuk metinlerinde “kültürel miras kavramı” somut kültürel miras, somut olmayan kültürel miras, sualtı kültürel mirası ve doğal miras olarak ele alınmış ve en geniş kapsamı ile kabul görmüştür. TÜBA-KED olarak, kültürel miras alanının tüm değerlerinin ve önemini tespit edilmesine aracılık etmek, sürdürülebilir bir yaklaşım ile korunması, yaşatılması ve değerlendirilmesine yardımcı olmak ve bunu yayınlayarak tüm toplum ve bilim dünyasının paylaşımına açmak ana hedefimiz olmuştur.

2001 yılında Prof. Dr. Ufuk Esin'in proje koordinatörlüğünde başlatılmış olan TÜBA- TÜKSEK (Türkiye Kültür Sektörü) projesi; Türkiye'nin farklı bölgelerinde yapılmış somut ve somut olmayan kültürel miras ile ilgili çalışmalarla başlamış ve 2003 yılından itibaren bilim alanına katkıda bulunarak yayın hayatına giren TÜBA- KED Kültür Envanteri Dergisi ile bugüne kesintisiz olarak bugüne ulaşmıştır. 22. sayısına ulaşan ve son olarak EBSCO olmak üzere önde gelen uluslararası alan indekslerinde (Art & Architecture Ultimate, Central & Eastern Europa Academic Search) yerini almaya devam eden TÜBA-KED, yeni sayısında da, kültürel mirasın geniş anlamda ele alındığı ve tanıtıldığı kapsama uygun olarak 11 makaleye yer vermektedir.

TÜBA-KED'in 22. sayısının yayınlanmasında bir çok kişinin emeği ve katkısı bulunmaktadır. Öncelikle Türkiye Bilimler Akademisi Başkanı Sayın Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER'e, sürecin tüm sekreteryasını yürüten Cansu AKTAŞ'a ve Asiye KOMUT'a, derginin dizgi ve tasarımını yürüten Fatih AKIN ÖZDEMİR'e, Teknik Editörümüz Doç. Dr. Haydar YALÇIN'a ve bu sayıda bilimsel çalışmaları ile akademik üretim, paylaşım ve tartışma ortamını bizlere sunan değerli yazarlarımıza, yaptıkları titiz ve özenli değerlendirmeleri ile katkı koyan hakemlerimize, editörlük görevini beraber yürüttüğümüz çok değerli Prof. Dr. Harun ÜRER, Doç. Dr. Güliz BİLGİN ALTINÖZ, Doç. Dr. Mert Nezih RİFAİOĞLU ve Doç. Dr. Öğr. Üyesi Sarp ALATEPELİ adına teşekkür eder saygılarımı sunarım. Kendileriyle çalışmak benim için bir ayrıcalık olmuştur.

Prof. Dr. M. Ebru Erdönmez DİNÇER
Editör

EDITOR'S NOTE

The concept of built cultural heritage, which has expanded in terms of content of scope, had previously considered only monumental works of architecture, historically and artistically important structures and archaeological sites for preservation based on the Athens Charter and the Hague Convention of 1054. Today, the term applies to a wider range of objects including examples of civilian architecture. Accordingly, the notion that urban fabrics are worth preserving as cultural heritage has been increasingly accepted, while preservation has expanded from a single building scale to the urban scale and in turn to historical urban areas. Since the publication of the Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage, opened for signature by UNESCO in 1972, the concept of cultural heritage has further expanded to include not only the man-made artifacts and places, but also natural heritage as well as the works created through the collaboration between man and nature. UNESCO implements the concept of World Heritage with the idea that natural and cultural heritage sites are the property of not only the countries in which they are located, but of the entire world. With the acceptance of 1975 as the European Year of Architectural Heritage, an integrated preservation approach was brought to the agenda by the Committee of Ministers of the Council of Europe. This approach underlined that integrated preservation would only be possible with approaches that take into account the social fabric as well as physical preservation and restoration, stated that care should be taken to protect the physical environment together with its inhabitants.

Cultural heritage is the culmination of all the tangible and intangible values related to our identity, culture and history. Intangible values such as language, tradition, music, games and rituals which continue to live and evolve also constitute cultural heritage just as much as historical cities and textures, monumental structures, and archaeological sites. As a matter of fact, in the conventions and international law texts prepared by UNESCO, ICOMOS and similar international institutions, the concept of "cultural heritage" as a whole has been defined as tangible cultural heritage, intangible cultural heritage, underwater heritage and natural heritage and has been accepted in its widest scope. As TÜBA-KED, our main goal has been to mediate the definition of all the values and importance of the cultural heritage area, to help protect, maintain and evaluate it with a sustainable approach, and to publish and share our work publicly and with the scientific world.

The TÜBA-TÜKSEK (Turkish Culture Sector) project, which was initiated under the project coordination of Prof. Dr. Ufuk ESİN in 2001, started with studies on tangible and intangible cultural heritage in different regions of Turkey and has reached today continually with the TÜBAKED Journal of Cultural Inventory, which has been published since 2003 by contributing to the field of science. TÜBA-KED, which has reached its 22nd issue and continues to take its place in leading international field indexes (Art & Architecture Ultimate, Central & Eastern Europa Academic Search), including EBSCO, has 11 articles in this issue in accordance with cultural heritage is discussed and promoted in a broad sense.

Many valuable people contributed to the 22nd issue of TÜBA-KED journal. I would like to thank Prof. Dr. Muzaffer ŞEKER, the President of the Turkish Academy of Sciences first and foremost, Cansu AKTAŞ and Asiye KOMUT for the communication and correspondence, Fatih Akın ÖZDEMİR for the design and typesetting, and our technical editor Assoc. Prof. Dr. Haydar YALÇIN, alongside our esteemed writers who provided us with an academic production, sharing and discussion environment with their scientific studies, and our referees who contributed with their meticulous and careful evaluations. And finally, our valuable editorial team of Prof. Dr. Harun ÜRER, Assoc. Prof. Dr. Güliz BİLGİN ALTINÖZ, Assoc. Prof. Dr. Mert Nezih RİFAİOĞLU and Dr. Sarp ALATEPELİ, with whom I always had the privilege of working .

Prof. Dr. M. Ebru ERDÖNMEZ DİNÇER
Editor